ویژه

بیش برآوردی دولت در تحقق مالیات‌های غیرمستقیم

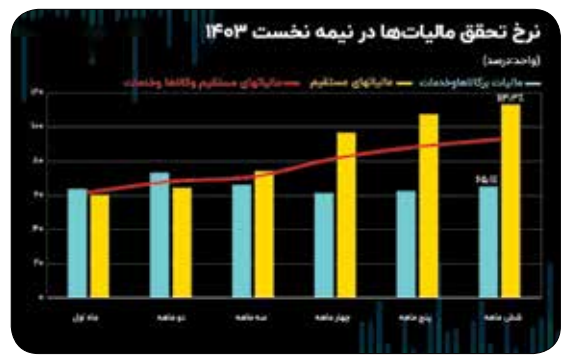

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد در شش ماهه نخست امسال روند تحقق مالیات‌های مستقیم صعودی بوده است. در همین مدت تحقق مالیات بر کالاها و خدمات تغییر چشمگیری نداشته است.

به گزارش اکوایران، آمارهای سازمان امور مالیاتی از روند تحقق مالیات‌ها در ۶ ماهه نخست امسال حاکی از آن است که به طور کلی میزان تحقق مالیاتی در سال جاری روندی صعودی داشته است. البته این روند صعودی در مالیات بر کالاها و خدمات دیده نمی‌شود. تحقق این مالیات در ۶ ماهه ابتدایی امسال تقریبا ثابت بوده است.

مالیات یکی از ارکان اصلی سیســـتم‌های مالی کشورها است که دولت‌ها از آن برای تأمین منابع مالی جهت انجام هزینه‌های عمومی و اجرای برنامه‌های توسعه استفاده می‌کنند. این منابع درآمدی به دو دسته اصلی تقسیم می‌شوند: مالیات‌های مستقیم و مالیات‌های غیرمستقیم (مالیات بر کالاها و خدمات). هر یک از این دو نوع مالیات ویژگی‌ها و کاربردهای خاص خود را دارند و تأثیرات متفاوتی بر اقتصاد و توزیع درآمد در جامعه می‌گذارند.

مالیات‌های مستقیم، مالیاتی هستند که مستقیماً از درآمد یا دارایی فرد یا شرکت اخذ می‌شـــود. این نوع مالیات معمولاً بر اساس میزان درآمد یا ارزش دارایی شـــخص یا نهاد مورد نظر محاسبه می‌شود. نمونه‌های رایج مالیات‌های مستقیم شـــامل مالیات بر درآمدها، مالیات بر اشـــخاص حقوقی و مالیات بر ثروت و دارایی‌ها هستند. این مالیات‌ها به‌طور معمول دارای نرخ‌های تصاعدی هستند، به این معنا که با افزایش درآمد یا دارایی، میزان مالیات پرداختی نیز افزایش می‌یابد.

بانک

تعداد چک‌های الکترونیک به یک میلیون رسید

بانک مرکزی اعلام کرد: تعداد چک‌های الکترونیک صادرشده توسط بانک‌ها به حدود یک میلیون فقره رسیده است.

در اطلاعیه بانک مرکزی که دیروز ســـه شنبه منتشـــر شد، آمده است: از زمان راه اندازی چک الکترونیک در کشـــور تا نیمه آذرماه بیش از ۹۹۰ هزار فقره چک الکترونیک صادر شـــده و بیش از ۹۹.۷ درصد چک‌های الکترونیک کارسازی شده، وصول شده اســـت. در ادامه گفته شده است: ۱۸ بانک کشور شـــامل بانک‌های صادرات ایران، تجارت، ملت، کشاورزی، رفاه کارگران، ملی ایران، پارســـیان، توسعه تعاون، قرض الحسنه رســـالت، پاسارگاد، گردشگری، توسعه صادرات، قرض‌الحسنه مهر ایران، اقتصاد نوین، آینده، سپه، سینا و دی به ســـامانه چکاد (سامانه چک امن دیجیتال) متصل شدند و چک دیجیتال را عملیاتی کرده‌اند.

گفتنی است بانک مرکزی و شبکه بانکی در راستای عمل به تکالیف قانون جدیـــد چک و ارائه محصـــولات فناوری‌محور، چک الکترونیـــک را به عنوان محصولی جدید در شـــبکه بانکی معرفی کرد و این محصول در آبان ماه سال ۱۴۰۱ رونمایی شد. چک الکترونیک محصولی است که مشتریان شبکه بانکی را از مراجعه به شـــعبه بی‌نیاز می‌کند و تمام مراحل آن به صورت غیرحضوری قابل انجام است.

شخص درخواست‌کننده دسته‌چک می‌تواند دسته‌چک را در موبایل‌بانک یا اینترنت‌بانک خود درخواســـت داده و پس از بررسی‌های لازم، تعداد برگ‌های چک با شناســـه صیادی در اختیار فرد قرار می‌گیرد. ســـپس فرد می‌تواند در موبایل‌بانک یا اینترنت‌بانک اقدام به صدور چک کرده و به کارتابل گیرنده ارسال کند. در این زمینه، بانک مرکزی همه بانک‌ها را به پذیرش بین بانکی چک‌های دیجیتال سایر بانک‌ها در سامانه چکاوک مکلف کرده است.

راه

صنعت هوانوردی کشور نیازمند بازمعماری

رئیس ســـازمان هواپیمایی کشـــوری گفت: در صنعت هوانوردی با وجود تشـــدید تحریم‌ها از نظر تکنولوژیکی به مشکل بر نمی‌خوریم اما باید مسائل اقتصادی آن را حل کنیم که نیازمند باز معماری است.

به گزارش ایرنا، «حسین پورفرزانه» در نشست خبری در جریان هشتمین نمایشگاه بین‌المللی حمل و نقل و لجستیک در محل مصلای تهران افزود: امروز آوردن هواپیما قطعات یا متخصصان صنعت هوایی به کشـــور راحت‌تر از حل مســـائل مالی صنعت هوایی است و در این راستا نیازمند صندوق‌های متمرکز هســـتیم. وی بیان‌داشت: مشکلات مالی سبب شده تا ایرلاین‌ها و شرکت‌های هواپیمایی آسیب ببینند. پورفرزانه اظهارداشت: اقتصاد صنعت هوایی مهمتر از موضوع تحریم قطعه یا هواپیما است و آسیب اصلی به اقتصاد این صنعت وارد شده است. وی ادامه داد: تحریم‌ها سبب پیر شدن صنعت هوایی کشور شده و اکنون متوسط عمر ناوگان هواتیی کشور بیش از ۲۷ سال است.

سرپرســـت ســـازمان هواپیمایی کشـــوری اضافه کرد: هرچند محدودیتی برای آوردن هواپیما به کشـــور نداریم، اما بهره‌مندی شرکت‌های هواپیمایی و سرمایه‌گذاران از منابع مالی محدود شده است.

وی خاطرنشان کرد: در حالی که سرمایه‌گذار ایرانی با رقمی حدود چهار تا پنج میلیون دلار نقد، هواپیمای با عمر بالای ۲۷ سال وارد می‌کند و پس از آن هزینه‌های زیادی انجام می‌دهد تا آن هواپیما سرپا و آماده به کار شود، اما در خارج از کشـــور با همین رقم ۱۰ درصد پول یک هواپیمای ۵۰ میلیون دلاری پرداخته می‌شـــود و باید گفت تحریم‌ها ستون‌های سرمایه‌گذاری کشورمان را تحت فشار قرار داده است. پورفرزانه در ادامه در پاسخ به پرسشی در خصوص رای دیوان عدالت اداری برای نرخ بلیت پروازها ،اظهار داشـــت: رای دیوان این مساله را به طور شفاف مشخص کرده است و تصمیم عاقلانه و عادلانه‌ای بود.

وی خاطرنشان کرد: اقتصاد زمانی که دستوری شود، آسیب زا خواهد شد، معتقدیم عرضه و تقاضا باید تعیین کننده نرخ بلیت پروازها باشد و دولت نیز در این میان نظارت عالی و مسئولیت رگولاتوری داشته باشد.

تجارت

ایران جزو پنج کشور دارنده ناوگان بزرگ دریایی در جهان

مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی گفت: جمهوری اسلامی ایران جزو پنج کشور دارنده ناوگان بزرگ‌دریایی در جهان است.

«علی‌اکبر صفایی» دیروز (سه‌شنبه) در نشست خبری در جریان هشتمین نمایشگاه حمل و نقل و لجســـتیک در محل مصلای تهران افزود: در موضوع توسعه ناوگان دریایی رشد قابل توجهی در تناژ ناوگان در دریای خزر داشتیم و هم‌اکنون ظرفیت تناژ ایران برابر با کشور روسیه است.

وی بیان‌داشت: در موضوع سیاست‌های توسعه دریامحور ابلاغیه رهبر معظم انقلاب، در دولت چهاردهم به شـــکل بسیار جدی توسط رئیس جمهوری در حال پیشـــرفت است طرح جام توســـعه دریا محور را با اولویت منطقه مکران تهیه خواهد کرد. معاون وزیر راه و شهرسازی خاطرنشان کرد: شرح خدمات به کارگیری مشاور در این طرح در حال نهایی شدن است و یک شورای راهبردی نیز برای آن در نظر گرفته شده است.

مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی ادامه داد: در این راستا مطالعات آغاز شده و یک به روزرسانی از مطالعات قبلی داشته‌ایم تا به سرعت به یک نقشه راه در راســـتای سیاست‌های توسعه دریا محور برسیم. وی در ادامه به عملکرد فعالیت‌های دریایی کشور از ابتدای سال تاکنون اشاره کرد و گفت: تا ۲۴ آذر ماه حدود ۱۷۲ میلیون تن عملیات تخلیه و بارگیری در بنادر کشور انجام شده که در موضوع کالاهای غیر نفتی رشد سه درصدی داشته است.

بازار سرمایه بی‌جان شد

ریزش ۱۲ هزار واحدی شاخص بورس

در بازار دیروز، ارزش صف‌های خرید ۵۸ درصد افت داشت و در مقابل صفوف فروش توانستند ۱۷۲ درصد رشد داشته باشند؛ همچنین امروز شاهد خروج پول حقیقی از سهام و صندوق‌های بادرآمد ثابت بودیم.

شـــاخص کل بـــورس در نیمه نخســـت معاملات روز شنبه، ۲۷ آذرماه ۱۴۰۳ صعود ناچیز را تجربه کرد، امـــا در نیمه دوم؛ بازار روند منفـــی به خود گرفـــت و در نهایت با افت ۱۲ هزار واحدی همراه شـــد و در رقم ۲ میلیون و ۶۷۳ هزار و ۹۸۴ واحد ایستاد؛ در پایان کلیه شاخص‌های بورس و فرابورس قرمزپوش شدند.

در بازار امروز، ارزش صف‌های خرید ۵۸ درصد افت داشت و در مقابل صفوف فروش توانستند ۱۷۲ درصد رشـــد داشته باشند؛ همچنین امروز شاهد خروج پول حقیقی از سهام و صندوق‌های بادرآمد ثابت بودیم.

در ایـــن بین نمادهای شـــنفت، فخوز و خزامیا بیشترین ورود پول حقیقی را داشتند و در مقابـــل شـــبندر، وبملت و شـــپنا هم بیشترین خروج پول حقیقی را تجربه کردند.

در معامـــلات دیـــروز، ۱۴ درصد نمادها مثبت و ۸۶ درصد دیگر منفی معامله شدند و در نیمه دوم بـــازار درصد نمادهای منفی افزایش یافت.

جبران جاماندگی بورس با حمایت‌های دولت

در این رابطـــه مهدی ســـادات بکایی- تحلیلگر بازارسرمایه در گفت و گو با اکوایران گفت: بورس ایران در ماه‌های اخیر شـــاهد تحولات مثبتـــی بوده که عمدتـــا از بهبود عوامل بنیادی و حمایت‌های اقتصادی دولت و پتانســـیل بازار جهت جبـــران جاماندگی گذشته نشـــأت گرفته اســـت. وی در ادامه افزود: پس از رکود نســـبی در ماه‌های قبل، ورود جریان نقدینگی جدید و افزایش تقاضا در برخی صنایع پیشـــرو موجب شد تا روند معاملات بورس بهبود یابد؛ این رشـــد تحت تأثیر عواملـــی نظیر افزایش نـــرخ ارز نیما، چشـــم‌انداز مثبت سودآوری شـــرکت‌ها و کاهش نگرانی‌ها نسبت به برخی تصمیمات اقتصادی دولت شکل گرفته است.

انتظار شکل گیری موج جدید تقاضا

این فعـــال بازارســـرمایه تصریح کرد: در هفته‌های اخیـــر، اقداماتی همچون حمایت بانک مرکزی از تثبیت اقتصادی و تصمیمات وزارت اقتصـــاد بـــرای کنترل نـــرخ بهره به ایجـــاد ثبات در بـــازار کمک کرده اســـت؛ همچنین افزایش قیمت‌های جهانی در بازار کامودیتی‌ها و بهبود شـــرایط صادرات برای شرکت‌ها باعث تقویت چشم‌انداز سودآوری آن‌ها شده است.

همه این عوامل در کنار ثبات سیاســـی و کاهش نسبی ریســـک‌های سیستماتیک موجب شـــد تا بسیاری از ســـرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی با اطمینان بیشتری به بازار بازگردند و موج جدیدی از تقاضا در صنایع بنیادی شکل گیرد.

بـــه گفته بکایـــی؛ یکـــی از محرک‌های مهم رشـــد بازار در این دوره، بهبود وضعیت شرکت‌های خودرویی از طریق افزایش قیمت کارخانه و طرح بحث عرضه محصولات آن‌ها در بورس کالا بود که توانست بار دیگر توجه بـــازار را به این صنعت لیـــدر در بازار جلب کند؛ این اقـــدام در کنار رفع برخی ابهامات در سیاســـت‌های دولت، منجـــر به افزایش امیدواری‌ها نسبت به عملکرد آینده بازار شد. همچنین از سوی دیگر، کاهش فاصله میان نرخ ارز نیما و بـــازار آزاد، هرچند همچنان شـــکاف قابل‌توجهـــی وجـــود دارد، درآمد شـــرکت‌های صادرات‌محور را بهبود بخشید و انگیزه خرید سهام در گروه‌های مرتبط را تقویت کرد.

سودآوری صنایع در مسیر بهبود

این تحلیلگر بازارسرمایه خاطرنشان کرد: بازارسرمایه اگرچه همچنان با چالش‌هایی، ماننـــد خروج مقطعـــی نقدینگی و فشـــار فروش در برخی روزها مواجه اســـت، اما به نظر می‌رسد که با افزایش شفافیت اطلاعاتی و بهبود گزارش‌های مالی شـــرکت‌ها، روند مثبت بازار ادامه‌دار خواهد بود؛ گزارش‌های منتشرشـــده از عملکـــرد برخـــی از صنایع نشـــان می‌دهد که سودآوری آن‌ها در مسیر بهبـــودی قرار گرفته و این امر به‌عنوان یکی از محرک‌های اصلی رشـــد بازار شـــناخته می‌شـــود، امـــا با وجـــود تمام ایـــن موارد، ریســـک‌های قطعی برق و کمبود گاز و عدم توافق در خصوص نـــرخ یوتیلیتی، تحولات منطقه‌ای موجب شـــده تا پـــول تازه نفس، با احتیاط بســـیار بیشتری شـــرایط را رصد نماید. اصلاحات مقطعی بازار جهت دســـت به دست شدن ســـهام و وردو پول جدید و تازه نفس، ذات یک روند صعودی است. وی افزود: در مجموع، بازار سرمایه ایران به دلیل عوامل بنیادی مثبت، چشم‌انداز روشنی برای ماه‌های آتی دارد.

توصیه به سرمایه گذارانی بورسی

این تحلیلگر بازارسرمایه در نهایت گفت: افزایش سودآوری شرکت‌های بزرگ، توجه ســـرمایه‌گذاران به صنایـــع صادرات‌محور و تـــداوم حمایت‌های اقتصـــادی، می‌تواند زمینه‌ساز تثبیت و رشد پایدار بازار باشد؛ در این شرایط، سرمایه‌گذاران با نگاه دقیق‌تر به تحولات داخلی و خارجی و بررسی عملکرد صنایـــع پیشـــرو، می‌تواننـــد از فرصت‌های موجود در بازارســـرمایه بهره‌مند شوند، اما توصیه می شود نسبت به بهینه سازی سبد ســـهام باتوجه به ریسک‌های سیستماتیک توجه ویژه ای شود.

دو نیروی متضاد در بازار دیروز

فرید شعبانی – کارشناس بازارسرمایه در گفت و گو با اکو ایران گفت: بازار امروز عمدتا تحت فشار دو نیروی متضاد کار خود را آغاز کرد؛ از یک ســـو شکسته شدن سقف قبلی شاخص کل و رشد نســـبتا چشم گیر بازار در ماه اخیر و معاملات پر فروشـــنده دیروز انتظارات برای اصلاح شاخص کل را تقویت می‌کرد و از سوی دیگر رشد چشم گیر نرخ دلار در کنار اخبار مســـاعد و متعدد بنیادی انتظارات تداوم صعود شاخص کل را تشدید می‌کـــرد. وی در ادامه افزود: بـــازار با عدم استقبال از نمادهای کوچک و ریالی محور؛ بخصوص گروه خودرو از یک سو و استقبال بالا از ســـهام دلاری محور و بزرگ شروع به کار کرد. این فعال بازارسرمایه تصریح کرد: تدریجا و با نزدیک شـــدن بـــه انتهای بازار عرضه‌ها در نمادهای دلاری نیز رو به افزایش گذاشـــت تا جایی که حتـــی صندوق‌های اهرمی با حباب منفی و یا صنایع پتروشیمی که از شرایط جدید منتفع می‌شوند و با صف خرید قوی کار خود را آغاز کرده بودند نیز با عرضه‌های چشم گیر تا نزدیکی صف فروش و بعضاً در خود صف فروش معامله شدند.

پتانسیل رشد بلندمدت بورس فراهم شد

به گفته شعبانی؛ تا ســـاعت ۱۱،۳۰ که شـــروع عرضه‌های شـــدید بازار بود ارزش معاملات خرد به حدود ۱۴،۳ همت رســـید که این ارزش تا پایان معاملات تا ۱۶،۸ همت رســـید؛ در نهایت شاخص کل با افت حدود نیم درصـــدی به ناحیه ۲ میلیـــون و ۶۷۰ رسید که تداوم شـــرایط فعلی بازار می‌تواند شاخص را تا اولین حمایت جدی خود یعنی ۲ میلیون و ۵۵۰ هزار واحدی برسد، هدفی که با آن حدود ۴،۸درصد فاصله دارد.

این کارشـــناس بازارســـرمایه در نهایت گفت: تغییر سیاســـت‌های کلان اقتصادی دولت در قبال نرخ بهره و نحوه محاسبه نرخ ارز برای شـــرکت‌های بزرگ در کنار تداوم کلی فضای تورمی و تشـــدید این انتظارات باتوجه به تحولات بین الملل، به نظر می‌رسد که پتانسیل رشـــد بلند مدتی را برای بازار فراهم آورده اســـت؛ با ایـــن حال و حتی در چنیـــن فضایی بـــروز اصلاحـــات مقطعی، ماننـــد معاملات امروز بخش طبیعی از روند بازارسرمایه خواهد بود.

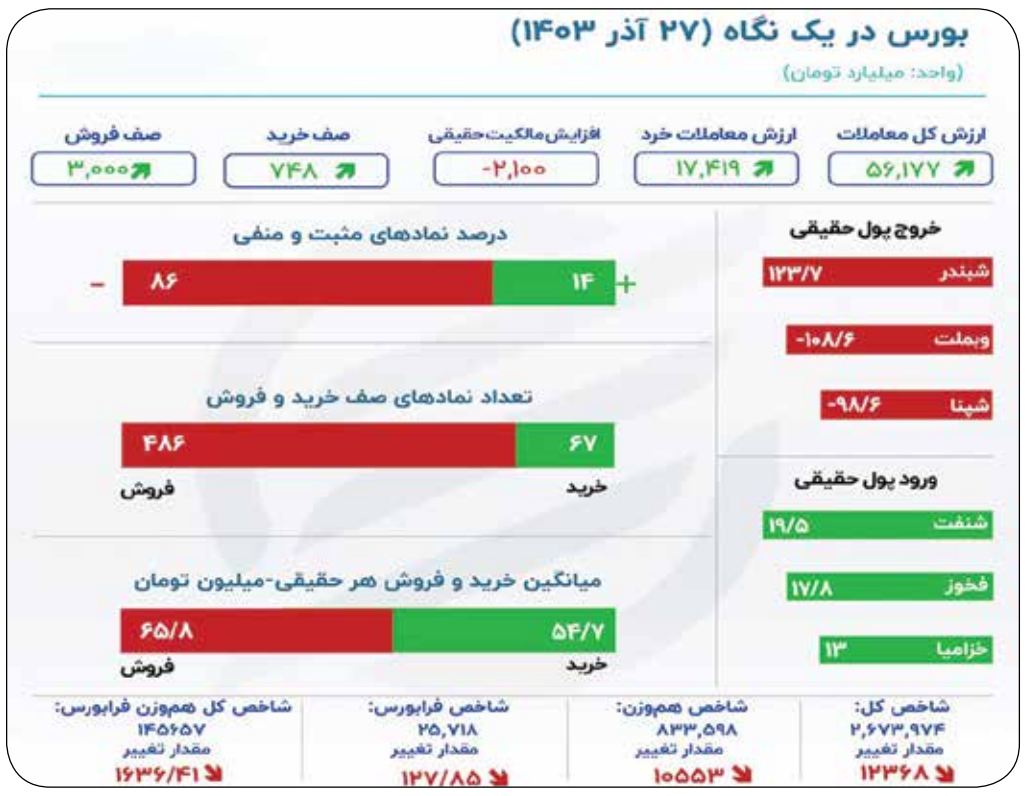

بهبود وضع اقتصاد و رفاه مردم با افزایش دستمزدها

از نگاه کارشناسان با توجه به آنکه اکثر افراد جامعه حداقل بگیرند و بیشتر درآمد خود را صرف هزینه‌های روزمره کرده و پس‌انداز چندانی ندارند، از این رو افزایش حداقل دستمزدها می‌تواند موجب تحریک تقاضا در اقتصاد شده و بهبود وضعیت اقتصادی و رفاه جامعه را به همراه داشته باشد.

بسیاری از کارشناسان و فعالان کارگری با تاکید بر ضرورت پرداخت دستمزد بر اساس نرخ تورم معتقدند با توجه به آنکـــه اکثریت جامعه حداقل بگیرند و کاهش قدرت خرید آنها به‌دلیل عدم تطابق مزد بـــا نرخ تورم، کفاف هزینه‌های زندگی آنها را نمی کند؛ لازم است افزایش قدرت خرید در دستور کار قرار گیرد زیرا بالابردن قدرت خرید ضمن تقویت معیشت خانوارهای کارگری موجب رونق و جهش تولید و رشد و چرخش اقتصاد می شود.

متاسفانه دستمزد پایین تر از نرخ تورم نه تنها معیشت، بلکه رفاه و مسکن اقشار جامعه را نیـــز تحت تأثیر قرار می دهد زیرا تعیین مزد کمتر از تورم موجود بر کیفیت مســـکن کارگران تاثیرگذار بوده و متراژ خانه‌ها را کوچکتر کرده است از سویی دیگر در شرایطی که قدرت خرید کارگران تنزل یافته و بخش اعظمی از دریافتی آنها صرف هزینه‌های مسکن و اجاره بها می شود، رفاه جامعه نیز تحت الشعاع قرار گرفته است.

در همین راستا سمیه گلپور - رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران - یکی از مطالبات مهم جامعه کارگری را اجرای دقیق‌تر ماده ۴۱ قانون کار عنوان کرد و گفت: این ماده باید به‌طور مؤثر برای قشری که ستون فقرات تولید جامعه هستند، به اجرا درآید.

وی بر پرداخت دســـتمزد بر اســـاس نرخ تورم تاکید کرد و گفت: اکثر مردم جامعه ما مزدبگیر هســـتند و کاهش قدرت خرید آنها به‌دلیل عدم تطابق مزد با نرخ تورم، مغایر با سیاست‌های کلان نظام در زمینه تأمین اجتماعی است در حالی که افزایش قدرت خرید می‌تواند موجب جهش تولید شود.

حساب و کتاب مسکن ملی

تکمیل طرح نهضت ملی به ۳ هزار همت منابع نیاز دارد؛ در حالی که طی سه سال گذشته تنها ۵۰۰ همت به این پروژه پرداخت شده و در ماه‌های اخیر روند تزریق منابع بانکی به این پروژه به صفر متمایل شده است.

به گزارش ایســـنا، طرح ۲.۶ میلیون واحدی نهضت ملی مسکن از ناحیه تامین منابع بانکی تقریبا به رکود کامل رسیده است. آنطور که برخی گزارش‌ها حکایت دارد در ماههای اخیر میزان پرداخت تســـهیلات بانکی به این پروژه تقریبا ۱۰۰ میلیارد تومان در هر ماه بوده اســـت؛ در حالی که سال گذشته این میزان به طور میانگین ماهیانه ۲۴۰۰ میلیارد تومان بود.

بررسی موانع تزریق مالی به پروژه نهضت ملی مسکن به عواملی همچون طولانی بودن مدت بازپرداخت وام مســـکن، نکول تسهیلات، کاهش درآمد بانک‌ها از این ناحیه، کمبود منابع و نهایتا عدم تمایل سیستم بانکی به پرداخت تسهیلات مسکن بر می‌گردد.

با توجه به آنکه تمامی بانک‌ها موظفند ۲۰ درصد تســـهیلات خود را در حوزه مسکن صرف کنند و طی ســـه سال گذشته از این اقدام خودداری کرده‌اند، میزان تخلف بانک‌ها در ســـال اول اجرای طرح نهضت ملی مسکن ۶۱ هزار میلیارد تومان، سال دوم ۹۱ همت و سال ســـوم نیز حدود ۵۰ همت بوده است که جمع کل را به ۲۰۲ همت (هزار میلیارد تومان) برای سه سال رسانده است. برای جریمه‌های سال اول و دوم برگه تشخیص مالیاتی صادر شده است. منابع حاصل از این موارد باید به صندوق ملی مسکن واریز شود و برای بخش مسکن هزینه شود.

آنطور که محمدرضا اسماعیلی ـ مدیرعامل سابق صندوق ملی مسکن - بیان کرده برای تکمیل پروژه‌های طرح نهضت ملی مسکن به ۳۰۰۰ همت نیاز است که تاکنون ۵۰۰ همت یعنی یک ششم آن محقق شده است.

در جازدن سرمایه‌گذاری در موتور تولید

حجم حقیقی تشکیل سرمایه ماشین آلات در تابســـتان امسال بعد از شش سال به مقدار تابستان سال ۹۶ رسیده است.

به گزارش اکوایران، میزان سرمایه‌گذاری در ماشـــین آلات در تابستان سال جاری به بالاتـــر از ۲۳۰ هزار میلیارد تومان رســـیده اســـت. در چهارده سال گذشته تنها یک بار سرمایه‌گذاری در ماشین آلات به بالاتر از این رقم رســـیده بود که آن هم در تابستان سال ۹۶ ثبت شده است.

آمارها حاکی از آن است که روند تشکیل سرمایه ماشین آلات در چند سال اخیر و به ویژه بعد از ریاست جمهوری بایدن صعودی شده اســـت. بالاترین میزان سرمایه‌گذاری ماشین آلات در تابستان سال جاری و ۹۶ و پایین‌ترین آن در فصل مشابه سال ۹۱ اتفاق افتاده اســـت. همچنین بالاترین نرخ رشـــد سرمایه‌گذاری در این محصولات در تابستان ســـال ۹۳ و پایین‌ترین آن در تابستان ۹۷ محاسبه شده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد شـــوک‌های خارجی مانند تحریم منجر به کاهش شدید سرمایه‌گذاری در ماشین آلات می‌شوند.

سرمایه‌گذاری در ماشین آلات و نقش آن در رشد اقتصادی

براساس مبانی علم اقتصاد، تولید ناخالص داخلـــی به دو روش ارزش افـــزوده و هزینه نهایـــی مورد محاســـبه قرار می‌گیـــرد. در روش هزینه نهایی کل تولیدات یک کشـــور از مجموع مصرف خصوصی(مردم)، مخارج دولت، ســـرمایه‌گذاری و خالـــص صادرات بـــرآورد می‌شـــود. باید گفـــت در اقتصاد از سرمایه‌گذاری به عنوان موتور رشد اقتصادی یاد می‌شـــود. چرا که افزایش سرمایه‌گذاری به ایجاد زیرســـاخت‌های مناسب و پایدار در جهـــت افزایش بهره‌وری و رشـــد اقتصادی بـــا ثبـــات منجـــر می‌شـــود. از همیـــن‌رو ســـرمایه‌گذاری مهمترین عامل برای زمینه چینی رشـــد اقتصادی بلندمدت محسوب می‌شود. سرمایه‌گذاری در حساب‌های ملی دو جز را شـــامل می‌شـــود؛ تشکیل سرمایه ماشـــین آلات و دیگری تشـــکیل سرمایه ساختمان. چون ســـرمایه‌گذاری در ماشین آلات به معنـــای امکانات بهتر و به روزتر در صنایـــع و بهره‌وری بالاتر نیروی کار اســـت بنابرایـــن در این گزارش به روند تشـــکیل سرمایه در ماشین آلات پرداخته شده است.

برهه اول: تحریم‌های بین المللی

شـــروع تحریم‌های بین المللی در سال ۹۰ منجـــر به وضعیتی بحرانـــی در اقتصاد ایران شد. به طوری که این تحریم‌ها موجب شد تا موانع زیادی بر روی واردات مواد اولیه و ماشـــین آلات به ایران ایجاد شـــود که در نتیجه ســـرمایه‌گذاران و فعالان تولیدی را با ریســـک‌های زیادی مواجه کرد. از همین‌رو در تابســـتان سال ۹۱ رشـــد سرمایه‌گذاری در ماشین آلات به نزدیک منفی ۳۰ درصد ســـقوط کرد. در این فصل پایین‌ترین حجم ســـرمایه‌گذاری در این محصولات نیز رقم خورده و برابر با ۱۳۷ هزار میلیارد تومان بوده است. در سال‌های بعد اما رشد سرمایه‌گذاری در این محصولات افزایش داشت که صرفا به دلیل کاهش شدید آن در سال‌های ابتدایی شـــروع تحریم‌ها بود. در تابســـتان سال ۹۳ به علت زمزمه‌های رســـیدن به توافق میان قدرت‌های جهانی و ایران و همچنین منفی شدن شدید رشد سرمایه‌گذاری در سال قبل از آن ، نرخ رشـــد تشـــکیل سرمایه ماشین آلات به نزدیک ۳۲ درصد رسید که بالاترین نرخ رشد ســـرمایه‌گذاری در ۱۴ سال اخیر محسوب می‌شود.

برهه دوم: برجام

پـــس از مذاکرات طولانی میـــان ایران و قدرت‌های جهانی بر ســـر پرونده هسته‌ای، سرانجام توافق جامع اقدام مشترک موسوم به برجام به امضا رســـید. براساس این توافق تحریم‌های آمریکا، اروپا و سازمان ملل علیه ایران رفع شده و چشـــم انداز مثبتی پیش روی اقتصاد کشـــور قرار گرفـــت. برهمین اســـاس واردات ماشـــین آلات و مواد اولیه صنایع نیز راحت‌تر از قبل انجام شد.

طلا

طلای جهانی دوباره ترمز کشید

در حالـــی که بـــازار منتظر چشـــم‌انداز بانک مرکزی ایالات‌متحده برای ســـرنخ‌هایی درباره مسیر نرخ بهره در ســـال ۲۰۲۵ بود، طلا دیروز سه شنبه در آستانه نشست سیاست گذاری فدرال رزرو ثابت ماند.

به گزارش ایســـنا، هر اونس طلا با ۰.۱ درصد افزایش به ۲۶۵۵ دلار و ۷ ســـنت رســـید. قیمت طلای آمریکا در ۲۶۷۲ دلار و ۴۰ سنت ثابت بود. تحلیلگران اظهار کردند که چشم‌انداز سال ۲۰۲۵، با توجه به فدرال رزرو و اظهارات جروم پاول برای ارزیابی موضع فدرال رزرو برای نیمه اول ســـال آینده خواهد بود. کمیته بازار آزاد فدرال قرار است امروز برای آخرین جلســـه سیاســـت‌گذاری خود در سال ۲۰۲۴ تشـــکیل جلسه دهد و تصمیم خود را در مورد نرخ بهره روز چهارشنبه اعلام خواهد کرد.

بر اساس ابزار FedWatch CME، بازارها با احتمال ۹۶.۳ درصدی برای کاهش یک چهارمی نرخ در نشســـت مواجه هســـتند، اما تنها با احتمـــال ۱۶.۵ درصدی برای کاهش مشابه در ژانویه قیمت‌گذاری کرده‌اند.

انتظار می‌رود بانک ژاپن، بانک انگلستان، بانک مرکزی ســـوئد و بانک نروژ ضوابط سیاستی خود را در ۱۹ دسامبر ارائـــه کنند و بانک مرکزی اروپا نیز در صورتی که تورم به هدف ۲ درصدی خود برســـد، سال آینده مجدداً نرخ بهره را کاهـــش دهد. طلای بدون بازده در محیطی با نرخ بهره پایین و در زمان بحران اقتصادی یا ژئوپلیتیکی می‌درخشد.

معامله‌گران همچنین اطلاعات کلیدی منتشر شده در این هفته، از جملـــه تولید ناخالص داخلی ایالات‌متحده و ارقام تورم را تحت نظر دارند، که می‌تواند بر احساسات بازار تأثیر بیشتری بگذارد.

طبق گزارش رویترز، نقره با ۰.۲ درصد کاهش به ۳۰.۴۷ دلار در هر اونس رســـید، پلاتین ثابت در ۹۳۶ دلار و ۳۰ سنت بود و پالادیوم در ۹۴۷ دلار و ۴۱ سنت ثابت ماند.

کشاورزی

سهم ناچیز ۵ درصدی سرمایه‌گذاری‌ها در بخش کشاورزی

نایب رئیس کمیســـیون کشـــاورزی مجلس شـــورای اسلامی گفت: طی سه دهه گذشته متوسط سرمایه‌گذاری در بخش کشـــاورزی کمتر از پنج درصد کل فعالیت‌های اقتصادی کشور بوده است که رقم ناچیزی است.

به گـــزارش ایرنا، «پیمان فلســـفی» در همایش هفته ملـــی پژوهش و فناوری که در محل ســـازمان تحقیقات، آموزش و فناوری (تات) برگزار شـــد با بیان اینکه اهمیت نقش پژوهش و فناوری بر کســـی پوشیده نیست، افزود: در برنامه هفتم توسعه مقرر شده به رشد هشت درصدی اقتصاد برسیم که سهم بخش کشاورزی از آن ۵.۵ درصد اســـت، البته که این رقم باید بیشـــتر شود زیرا در خیلی زمان‌ها بخش کشـــاورزی باعث نجات رشد اقتصاد کشور شده است.

نایب رئیس کمیســـیون کشـــاورزی مجلس شـــورای اسلامی اظهار داشت: در برخی دوره‌ها کشور رشد منفی اقتصادی داشته که رشد کشـــاورزی تراز منفی را مثبت کرده است.

وی با بیان اینکه کشاورزی زمینه ساز استقلال است و محوریت کشـــاورزی در امنیت غذایی و امنیت ملی نقش بی بدیلـــی دارد، تصریح کرد: اکنـــون تاکید بر محوریت کشاورزی در مجلس شورای اسلامی شروع شده است.

فلسفی با اشاره به اینکه خودکفایی و رهایی از وابستگی ارزی با اولویت قرار دادن کشاورزی و صنعتی شدن امکان پذیر است، گفت: طی ۶ ماهه گذشته رشد اقتصادی سه درصد بوده اســـت که اکنون باید بخش کشاورزی به داد رشد اقتصادی برسد تا به رشد هشت درصد برسیم.

تخصیص یک درصدی اعتبارات دولتی و غیردولتی به پژوهش بخش کشاورزی

وی گفـــت: در بودجه ســـال ۱۴۰۴، مجلس شـــورای اســـلامی سعی کرده تا به سمت حمایت از کشاورزی گام بردارد؛ بنابراین چند پیشنهاد در بودجه اضافه شد که به تقویت اعتبارات این بخش کمک خواهد کرد.

نایب رئیس کمیســـیون کشـــاورزی مجلـــس با بیان اینکه اعضای کمیسیون کشاورزی تخصیص سه درصدی اعتبارات از محل صندوق توسعه ملی از سهم دولت برای توسعه طرح‌های کشـــاورزی و زیربنایی را پیشنهاد داده اند، افزود: ۵۰ هزار میلیارد تومان کمک به صندوق توسعه ملی بـــرای افزایش تخصیص اعتبار داده شـــده در قالب تسهیلات به بخش کشاورزی، پیش بینی شده است. وی درباره تخصیص یک درصد از سهم عوارض واردات غذا و نهاده‌های کشاورزی، گفت: ۱۱ میلیارد یورو برای واردات کالاهای اساسی لحاظ شده است.

فلسفی اظهارداشـــت: همچنین سازمان‌ها و موسسات دولتی و غیردولتی مکلفند یک درصد از اعتبارات خود را در پژوهش هزینه کنند.

پست

فعالیت بین‌المللی پست همزمان با تعطیلات کریسمس

مدیرعامل شـــرکت ملی پست گفت: مراکز پستی برای ارســـال مرسوله هموطنان در ســـال نو میلادی باز است و ارســـال‌ها حتی به مقصد اروپـــا و آمریکا بدون وقفه انجام می‌شود.

به گزارش ایرنا، محمد احمدی در پاسخ به ایرنا درباره ارســـال مرســـولات به خارج از کشور در آســـتانه سال نو میلادی گفت: در ماه‌هایی که گذشت، در چند برهه زمانی در حوزه ارســـال مرسولات به خارج از کشور با چالش‌های جدی مواجه شدیم. در دوره‌ای، شرکت آلمانی لوفت‌هانزا ۲ مرتبه مشکل ایجاد کرد و مرسولات را از ایران نبرد.

وی افزود: برای رفع این مشکل شرکت‌های دیگر هوایی را پای کار آوردیم و با اســـتفاده از ظرفیت‌های آنها و توان فکـــری و فنی مجموعه پســـت درصدد رفع این مشـــکل برآمدیم و نیاز هموطنان را برآوردیم.

احمـــدی تصریح کرد: با توجه به پیش رو بودن ســـال نو میلادی و شمســـی ، اخیرا راه‌حل جایگزینی را درنظر گرفتیم که هر چند تا حدودی هزینه‌ها را افزایش می‌دهد اما با چالش کمتـــری از طریق هواپیمـــای قطر و امارات می‌توانیم بخشی از مرســـولات مربوط به اروپا و آمریکا را باز ارسال کنیم. وی یادآور شد که در گذشته مرسولات از فرانکفورت به اروپا و آمریکا ارسال می شد اما یا تمهیدات انجام شده از این پس از طریق امارات مدیریت و باز ارسال می